

Under sommaren har det vid tre tillfällen ordnats loppmarknad i Öjebyn. Kvällarna har lockat många besökare till kyrkstaden. Foto Marica Berglund.

Nyhetsbrev Augusti 2021

Piteå museum driver ett dokumentationsprojekt för att synliggöra länets kyrkstäder. I år är det kyrkstäderna i Älvsbyn, Öjebyn, Hortlax och Norrfjärden som är i fokus. Vi vill samla in berättelser och minnen som beskriver platsernas användning i nutid och dåtid. Vi vill även bidra till att kyrkstädernas bebyggelse bevaras för framtiden. Projektet finansieras med medel från Länsstyrelsen Norrbotten och Region Norrbotten. Under projekttiden publiceras varje månad ett nyhetsbrev för att berätta om vad som händer inom projektet. Det skickas ut till våra kontaktpersoner, sprids i nätverket omkring projektet och finns att ladda ner på Piteå museums hemsida.

Vad har hänt sedan sist?

I juli blev det semester för oss som arbetar i projektet och vi tog ledigt från kyrkstäderna. I augusti återvände vi till arbetet, men insamlingsarbetet inom projektet har pausats då ett att projekt som handlar om människors erfarenheter under pandemin har tagit det mesta av min, Sophies, tid. Nu när september och hösten officiellt är här gör jag därför en nystart och arbetet med det etnologiska insamlingsarbetet kring kyrkstäderna fortsätter.

Kyrkstuga nr 19 i Norrfjärdens kyrkstad är en av de stugor som har renoverats under sommaren. Foto Anna Elmén Berg.

Anna började i juni arbetet med Norrfjärdens kyrkstad och hon har fortsatt med det, bland annat har hon försökt hitta gamla ritningar från tiden då kyrkstaden uppfördes. Under hösten kommer hon att ta fram förslag på riktlinjer för kyrkstugorna. Anna har också gett byggnadsantikvarisk rådgivning åt kyrkstugeägare i Norrfjärden som har renoverat sina stugor under sommaren.

Lördag 28 augusti arrangerade Piteå museum tillsammans med Länsstyrelsen, Kyrkstugeägarnas intresseförening, Piteå församling och Norrbottens museum en byggnadsvårdsdag i Öjebyn. Temat var säkerhet, klimatanpassning, fönsterrenovering och byggnadsvård. Medverkande föreläsare var Sara Vintén Berg, Anna Elmén Berg, Per-Åke Ershag och Ingemar Sjölund. Det blev en bra dag med strålende sol och ca 30 engagerade deltagare samlades för att ta del av programmet.

Jag hade planer på att under semestern både besöka Älvsbyns kyrkstad och kanske någon av loppmarknaderna som skulle ordnas i Öjebyn. Men semestern kom och gick och jag insåg att det varken skulle hinnas med besök i Älvsbyn eller Öjebyn.

Projekt Kyrkstäder i Norrbotten Älvsbyn och Piteå

Tack vara engagerade kyrkstugeägare i Öjebyn och i Norrfjärden i de olika facebookgrupperna har jag ändå kunnat få en liten inblick i sommarlivet i kyrkstäderna. I Älvsbyn är det Anneli Johansson, kyrkstugesamordnare, som via deras hemsida håller oss uppdaterad om små och stora händelser i kyrkstaden. Eftersom jag inte besökte kyrkstäderna själva bad jag Anneli om en redogörelse från sommaren i Älvsbyn. Jag hörde också av mig till Marica Berglund, administratör för Facebookgruppen ”Vi som har kyrkstuga i Öjebyn”, för att få en redogörelse om hur det gick med loppisarna.

Sommaren i Älvsbyn

Älvsbyns kyrkstad sommaren 2021 (till vänster). Anneli Johansson har guidat ett flertal grupper under sommaren (till höger). Foton lånade av Anneli Johansson.

Sommaren för Älvsbyns Kyrkstad har varit mycket gynnsam. Det är inte bara den goda väderleken med många soldagar som varit till fördel utan även att restriktionerna kring pandemin lättat, vilket gjorde att fler medborgare såg möjligheten att se ett kulturarv.

På Kyrkmalmen, byns gamla centrum, är Kyrkstaden och Bagerimuseet nära grannar. Många besökare har därför haft möjlighet, att på promenadavstånd besöka två sevärdheter.

Kyrkstaden har, på prov, för första gången haft ett kyrkrum öppet för visning. Många hemvändare och bybor tog chansen att kliva över tröskeln och sitta en stund i den lugna miljön. Den positiva respons och glädjen över att kyrkstaden välkomnar besökare har varit berikande och vittnar om det stora intresset för Älvsbyns historia och dagens kyrkstadsliv.

Anneli Johansson
Kyrkstugesamordnare

Vill ni läsa mer om sommaren i Älvsbyns kyrkstad eller se fler sommarbilder besök deras hemsida: <https://alvsbynskyrkstad.se/nyheter/>

Sommaraktiviteter i Öjebyn

Under sommaren fylldes Öjebyns kyrkstad av besökare och kanske gjordes det något fynd bland kyrkstugeägarnas loppisbord. Solanderföreningen hade fikaförsäljning och musikunderhållning och även St. Mary hade öppet för dem som ville ta en kopp kaffe. Foto Marica Berglund.

Detta var vad Trivsel-Fixarna anordnade i kyrkstaden sommaren 2021.

Hela sommaren har vi haft Flagg-jakt i kyrkstaden. Vi tyckte flaggor passade bra när Piteå fyller 400 år i år.

Vid 3 tillfällen arrangerades loppis. Första tillfället var det riktigt bra uppslutning, andra tillfället var vädret kyligt (om man jämför med de dryga 30 grader som hade varit innan). Denna gång var det så galet mycket folk på loppisen. Känslan var snudd på kyrkmarknadskänsla. Kanske bidrog det kyliga vädret till att människor orkade lämna badstranden. Tredje gången var det något färre besökare, men ändå bra uppslutning. Denna gång slog värmen till med dryga 32 grader och jag misstänker att många valde stranden istället för loppis. Vid alla 3 tillfällen har det varit ett 20-tal stugägare som ställt upp loppisbord framför sina stugor. Otroligt fin feedback av både stugägare och besökare.

Solanderföreningen hade fikaförsäljning och musikunderhållning och St. Marys höll också öppet under loppisarna.

Den 3/9 kör vi höstens första kura skymnings evenemang. Brukar vara uppskattat och oftast lyser det i stugor både lite här och där.

Hälsningar Marica

I grupperna på Facebook varvas inlägg med bilder från de aktiviteter som arrangerats med bilder från fikastunder, surströmmingspremiär och vackra solnedgångar. Det finns bilder från renoveringar och fynd som gjorts när ett tapetlager varsamt tagits bort. Andra inlägg består av frågor och tips kring renoveringar, brandsäkerhet och vad som gäller i kyrkstäderna. Grupperna är digitala mötesplatser för kyrkstugeägarna där de enkelt och snabbt kan ställa frågor och dela med sig av den glädje de känner när de är i kyrkstaden och i sin kammare.

På gång inom projektet och i kyrkstäderna

Vi befinner oss fortsättningsvis i insamlingsfasen och arbetet med intervjuer kommer att fortgå under hösten, i september och oktober. Det har blivit några ändringar och insamlingstiden kommer att pågå längre än den ursprungliga tidsplanen. En del intervjuer kommer att göras via telefon eller digitala kanaler och andra sker genom personliga möten. Den byggnadsantikvariska delen och arbetet med att ta fram förslag på riktlinjer för Norrfjärdens och Älvsbyns kyrkstäder kommer också att fortgå under hösten.

Det finns också möjlighet att lämna skriftliga svar med hjälp av [frågelistan](#) som skickades ut med förra nyhetsbrevet och som finns tillgänglig på vår hemsida. Frågelistan kan användas som inspiration, endera besvarar man alla frågor eller så skriver man en fri berättelse om sin sommar i kyrkstugan/kammaren, sitt ägande, sina minnen från kyrkstaden eller sina tankar om framtiden. Vill man komplettera sin berättelse med bilder tar vi också gärna emot fotografier.

Hösthälsningar Anna, Emeli och Sophie

Har ni frågor om projektet eller tips på personer som skulle vara lämpliga som informanter hör gärna av er till Sophie Nyblom, tel. 0911-126 15, sophie.nyblom@piteamuseum.nu

Ni kan läsa mera om projektet på vår hemsida:

[Kyrkstäder i Norrbotten: Älvsbyn och Piteå - Piteå Museum \(piteamuseum.nu\)](http://Kyrkstäder%20i%20Norrbotten%3A%20Älvsbyn%20och%20Piteå%20-%20Piteå%20Museum%20(piteamuseum.nu))